

היכוננו לעדכון 17 חורף תשע"ט

אוצר החכמה

'אוצר החכמה' - ספרייה ממוחשבת ובה 90,200 ספרי קודש, מצולמים דף אחד דף במחשבה המקורית. מנוע חיפוש משובלל מאפשר חיפוש לפי מילה בטקסט המצוי.

02-5866078 | www.otzar.org | otzar@otzar.biz | ת.ד. 23609 ירושלים | מוקד בלתי-מגביל

אוצר החכמה

הספרייה היהודית הממוחשבת הגדולה בעולם

לוח שנה "עתים לבינה" לשנת תשע"ט לאופק מאנסי

ובו מעלות רבות כאשר תחזינה עיניכם מישרים

והם: שבעה עשר זמנים הלכתיים יומיים, ושמונה זמנים שבועיים, למנהגי בני אשכנז ובני ספרד, וכן ששה לוחות לימוד מסודרים יום יום, ותאריכי פטירת גדולי ישראל (מדוייקים), ודברי הימים, זמני התקופות והמולדות והליקויים, זמני ברכת הלכנה למנהגי בני אשכנז וספרד, וכן הקריאות לחגים ולשאר ימות השנה, וההפטרות הנהוגות למנהגי הקהילות הנ"ל. ובסופו לוחות נוספים הכוללים עוד זמנים חשובים ותועלתיים. וכולל מדורים נוספים והם: השלמת הברכות החסרות למגן מאה ברכות, ומדור שבועי להלכות והנהגות (ע"פ משנ"ב, כה"ח ועוד). בסוף הלוח הסכמות גדולי ישראל, וכן "קונטרס ביאורים" מורחב ומפורט אשר יתבאר בו על מה מבוסס כל זמן וזמן הנמצא בלוח, (בשנים פשוטות), עם עיקרי השיטות להלכה, וההנהגות המעשיות היוצאות מכל זמן וזמן לכתחילה ובדיעבד, ובסוף הלוח נוסף לוח לחודש תשרי לשנת התש"פ.

שנת ה'תשע"ט - 5779 שנים לבריאת העולם, 2019 - 2018 למנינם, שנה מעוברת

וסימנה:

ב. א' דר"ה ביום שני

ש. שלמה, מרחשון וכסלו ל' יום

ז. א' דפסח ביום שבת

שנה אחת עשרה (מתוך כ"ח שנים) למחזור

גדול (מחזור החמה מבריאת העולם) ר"ז

שנה שלישית (מתוך י"ט שנים) למחזור קטן

(מחזור עיבורי שנים מבריאת העולם) ש"ה

ימי השנה 385, שבתותיה 55

שנה רביעית לשמיטה, שנת מעשר שני, שנת ביעור מעשרות

ב' ש"ל לשטרות (מזמן שבא אלכסנדר מוקדון לירושלים)

1951 שנים לחורבן בית שני שיבנה בב"א

ניתן להשיג לוחות "עתים לבינה", ל-52 ערים: (1) אופקים נתיבות ותפרת, (2) אלעד, (3) אשדוד, (4) באר יעקב, (5) באר שבע, (6) בית שאן, (7) בית שמש, (8) ביתר עילית, (9) בני ברק, (10) גבעת זאב, (11) גן יבנה, (12) דימונה, (13) הרצליה, (14) זכרון יעקב, (15) חדרה, (16) חיפה, (17) חריש, (18) תרש, (19) טבריה, (20) יסודות ובית חלקיה, (21) ירוחם, (22) ירושלים, (23) כרמיאל, (24) מודיעין עילית, (25) מגדל, (26) מיצר, (27) מעלה אדומים, (28) מעלות, (29) נחליאל, (30) נצרת עילית (הר יונה), (31) נתניה, (32) עכו, (33) עמנואל, (34) עפולה, (35) ערד, (36) פתח תקוה, (37) צפת, (38) קרית אתא, (39) קרית גת, (40) קרית יערים (טלו סטון), (41) קרית מלאכי, (42) ראשל"צ, (43) רחובות, (44) רכסים, (45) תל ציון. ולחור"ל: (1) אומן - אוקראינה, (2) ברוקלין, (3) ליקוואוד, (4) מאנסי, (5) מיאמי, (6) מקסיקו סיטי, (7) פנמה סיטי.

הלוח יוצא לאור גם בפורמט כיס לכל הערים הנ"ל, ניתן להזמין החל מ-50 לוחות ומעלה. כמו"כ ניתן להזמין לוחות לערים חדשות מ-100 לוחות קיר ומעלה.

© כל הזכויות שמורות למו"ל חברת "עתים לכינה בע"מ" - דוד אהרן סופר, 02-5827890
ניתן להשיג את הלוחות, בתחילת השנה בהפצת בתי הכנסת, ובכל השנה בחנויות הספרים במאנסי
ובמשרד ישיבת "כף החיים" רח' אהלי יוסף 14 ירושלים, בימים א-ה, בין השעות 8:30 ל-15:00

לביוררים ולמשלוח בדואר נא להתקשר בשעות הנ"ל לטל: 02-5022777

הערות הארות הוספות ותיקונים יתקבלו בברכה בפקס: 1532-5827890 או בדוא"ל d0527627010@gmail.com

- א. חתנים שיתחתנו במשך שנת תשע"ט יכולים לפנות לכתובת הנ"ל ויקבלו בלי נדר לוח (החל ממוצאי סוכות תשע"ט).
ב. שרות משלוח ישירות למייל חנם. מי שרכש לוח [קיר או כיס] או קיבל ממוסד, יכול לשלוח אלינו לכתובת דוא"ל דלעיל בקשה לקבלת הלוח, עם כתובת ועיר [נשים לב לרשום את העיר כדי שנדע איזה לוח לשלוח], ויקבלו תוך כמה ימים את הלוח ישירות למייל. לקוחות שנרשמו בשנים קודמות א"צ להירשם שוב, הלוח ישלח אליהם בלי"נ אוטומטית.
ג. לבקשת רבים יו"ל על דינו לאחרונה "לוח לביורר זמן התחלות משמרות הלילה להלכה ולמעשה", ניתן לקבלו בפורום של אתר אוצר החכמה בלנ"ד, לכל עיר שיבוקש שם.

ידיעות נחוצות למשתמשי הלוח

- א. בימים שנוהג בהם שעות קיץ הוספנו שעה בגוף הלוח.
ב. בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: - אם מופיע סימן החיסור פירושו שיש להקדים עד 30 שניות קודם הזמן הנכתב, ואם מופיע סימן ההוספה פירושו שהזמן הוא עד 30 שניות באותה הדקה. כגון: 4:41 - משמע מתחילת הדקה עד אמצעה. או: 8:27 - משמע בין 26 וחצי ל-27.
ג. למותר לציין שאין לסמוך על זמני הלוח בצמצום, ולהמתין בשקיעה וסוּח"ק וכדו' לרגע האחרון. ואע"פ שהזמנים הנמסרים הם היותר מדויקים שאפשר, יש גורמים המשפיעים התלויים במזג אויר משתנה, ויש בדעות הפוסקים, ו"עשו סייג לתורה".
ד. זמני "הראות הירח" המובאים בימים ג' ו-ד' מהמולד, אינם זמנים הלכתיים, אלא זמני עזר בפרט לנוהגים לקדש את הלבנה בתחילת זמנה. ועד מתי "הירח נראה" פירושו הזמן שאחריו כבר אין אפשרות לראות את הירח בשמים כי כבר הסתלק. ואין להמתין לרגע האחרון, כי אור הלבנה מסתלק כמה רגעים לפני שקיעתה. "סוף זמן קידוש לבנה" נערך בדרוק השנה ע"פ ארבע שיטות שתרגמו את שעות המולדות של חז"ל לשעוננו, טבלה מפורטת וביאור מפורט לכל הנ"ל מופיע בסוף הלוח. "המולד" הוא כפי שנקבע בארץ ישראל, אבל תרגומו וכן תחילת וסוף זמן קידוש לבנה מותאמים במיוחד לעיר ולאופק הלוח. "לוח יהודי" לזמני הירח השתמשנו בתוכנה מיוחדת שבנה עבורנו רבי משה דביר שליט"א.
ה. זמני עלות השחר וצאת הכוכבים נקבעו לפי "מעלות" ולא לפי שעות שוות, המשמעות של זה היא, שאותה רמת אור הקובעת בימי ניסן ותשרי היא עלות השחר היא הקובעת בכל ימות השנה, וכן אותה דרגת חושך וכוכבים הקובעים בימי ניסן ותשרי בא"י את צאת הכוכבים הם הקובעים בכל ימות השנה, כך נהוג על פי הגר"א ועוד בכל הלוחות הנערכים בארץ ישראל וכן היו עושים כשלא היו שעונים והיו נוהגים על פי האור והחושך. והארכנו בענין שיטת המעלות במבוא ללוח.
ו. הזמנים נערכו על פי הספר "זמני ההלכה למעשה" מאת הגאון רבי ירמיה מנת שליט"א, זמני "הנץ החמה הנראה" זמני "לוחות חיי" הנקרא "בכורי יוסף", ביקורת הלוח ע"י תוכנת "לוחיון" מאת הרב יונתן לנדי. הזמנים ע"פ תוכנת "חזון שמים" (פרטים אצל המחבר בטל: 08-9932655), בעל תוכנות "הצג החכם" לתצוגה דיגיטלית לבתי כנסת, ותוכנת "הבקר החכם" למערכת חשמל מתקדמת ולמוסדות. הספר "חזון שמים" י"ל במהדורה חדשה - תשע"ח.

באור בקצרה לזמני הלוח (ובשנים פשוטות בסוף הלוח בהרחבה)

- א. עמוד השחר לחומרא - 90 דק' במעלות קודם הנץ, כשהשמש 19.75 מעלות תחת האופק. זמן זה הוא לחומרא, כמופיע בלוח הגרי"מ טוקצ'ינסקי. לפי חשבון שהילוך המיל הוא 22.5 דק', וד' מיל הם 90 דק'. זמן זה יש לנוקטו לחומרא בלבד.
ב. עמוד השחר להלכה - 72 דק' במעלות קודם הנץ, כשהשמש 16.02 מעלות תחת האופק. זמן זה הוא העיקר לדינא, כי נפסק בשו"ע שהילוך מיל 18 דק', וד' מיל הם 72 דק', והוא תואם למציאות.
ג. זמן ציצית ותפילין - בין 50 ל-60 דק' קודם הנץ (כשהשמש 11.5 מעלות תחת האופק), והכה"ח ס"י י"ח אות י"ח (הגרי"מ"ט (בס"א א"י עמ' י"ח) כתבו שהמנהג הוא שעה אחת קודם הנץ.
ד. הנץ החמה הנראה - (בלוח התחתון) הנץ כפי שנראה לראשונה לעומד בעיר מאנסי כשהשמש וצאת מעל החוף וההרים שבחוף המזרחי של ארה"ב. [ובהרכבה פעמים הוא מקדים מהנץ המישורי בגלל גובה העיר למעלה ממאה מטר מעל פני הים]. ומאחר שזמן זה הוא הזמן שבו אפשר לראות את החמה בצאתה במזרח יש להתפלל על פיו. זמן זה נערך על ידי "לוח חיי" בכורי יוסף" ונתקבל מרבי חיים קלר שליט"א, וערכנוהו בדיוק של רבעי דקה.
ה. סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא - סוף ג' שעות זמניות מעה"ש 90-דק' במעלות, עד צאה"כ 25-דק' (כשהשמש 6.45 מעלות מתחת לאופק), כשיטת הבן איש חי ועוד, וכע"ז נהג הגרי"מ"ט עד גרמניה.
ו. סוף זמן ק"ש מג"א - סוף ג' שעות זמניות מעה"ש 72-דק' במעלות קודם הנץ, עד צאה"כ 72-דק' במע' אחר השקיעה, כנהוג, וכבר האריך בזה הגאון ר' אהרן קוטלר זצ"ל בשו"ת משנת ר"א וי"ח באמצע היום.
ז. וכאמור, זמן זה נקבע לפי ג' שעות זמניות מעה"ש 72-דק', ובסוף הלוח (וכן בכל שבתות השנה) נבצע הזמן לחומרא לפי הסברים שהילוך המיל 22.5 דק', ועה"ש 90 דק' לפני הנץ עד צאת הכוכבים 90-דק' במעלות אחר השקיעה.
ח. סוף זמן ק"ש גר"א - סוף ג' שעות זמניות מהנץ לשקיעה המישוריים. במשנת ר"א (שם) מבואר נקט שיטה זו לעיקר, וכתב שיש להחמיר לכתחילה כהמג"א, עיי"ש.
ט. סוף זמן תפלה מג"א - (בלוח העליון), סוף ד' שעות זמניות מעה"ש 72-דק' במעלות קודם הנץ, עד צאה"כ 72-דק' במע' אחר השקיעה, וכמבואר בסו"ח ק"ש.
י. סוף זמן תפלה גר"א - (בלוח התחתון), סוף ד' שעות זמניות מהנץ לשקיעה המישוריים.
יא. הצות יום ולילה - אמצע הזמן שבין הנץ לשקיעה המישוריים - הצות היום, וי"ב שעות אחריו - הצות הלילה.
יב. מנחה גדולה - אחר עברו שש שעות ומחצה מהנץ. ומאחר שהסתפק בשעה"צ (רל"ג סק"ח) אם יבצע הזמן לחומרא לפי הסברים מהנץ או חצי שעה שוה, הבאנו הזמן המאוחר שבשניהם לחומרא.
יג. סוף זמן מוסף לכתחילה - בשבת, עד סוף ד' שעות מהנץ, ובדיעבד זמנה עד השקיעה.
יד. סוף זמן סעודה בפת בערב שבת - (בלוח העליון), סוף שעה תשיעית מהנץ. ונפק"מ בכל יום אכילת סעודה, תפורת, מרחץ, עי' שו"ע ורמ"א ס' רל"ב, וביום ששי מצוה להמנע מאכילת פת משעה זו מבואר בשו"ע ס' רמ"ט ס"ב, (ראה בלוח העליון פרשת וישלח בהרחבה). זמן זה הובא ליום ששי בלבד.
טו. מנחה קטנה - תשע שעות ומחצה זמניות אחר הנץ, והמנהג בזה ובפלג המנחה לחשב מהנץ שקיעה כהגר"א, וכדכתבו הגרי"מ"ט (ביה"ש פרק י"א) והכה"ח (רל"ג אות ו').
טז. פלג המנחה - שעה ורבע זמניות קודם השקיעה המישורית.
יז. הדלקת נרות - 18 דק' קודם השקיעה כנהוג בארה"ב.
יח. שקיעת החמה המישורית - (בלוח התחתון), כפי שמחושב לעומד במקום שהוא ואופקו וזוים בגובה אחר. וכע"ז הוא אופק העיר, שההרים במערב מסתירים את השקיעה מגובה העיר, ודנים ה"ח כאילו העיר ואופקה הכל שוה, וערכנוהו בדיוק של רבעי דקה.
יט. שקיעת החמה הנראית - (בלוח העליון), כפי שנראית בפועל מגובה העיר בסביבות 170 מטר, ונהג היא מקדימה בכמה דק' מהשקיעה המישורית, והוא בגלל הסתרה מהאופק המערבי שגם הוא הררי